

2016. aasta kodulookonverents

„110 ja 25 aastat pöördelistest sündmustest“

24.veebruaril 2016
VELISE WABARIIGI 110. ja EESTI TAASISESEISVUMISE 25.
AASTAPÄEVALE PÜHENDATUD
Märjamaa XII KODULOOKONVERENTS
110 ja 25 aastat pöördelistest sündmustest

Eelnevalt :

- 10.00-10.20 Pidupäeva palvus Märjamaa kirikus
10.20-10.40 Pärjade asetamine kirikuvärav-monumendi juures
10.40-11.00 Kogunemine Märjamaa rahvamajja

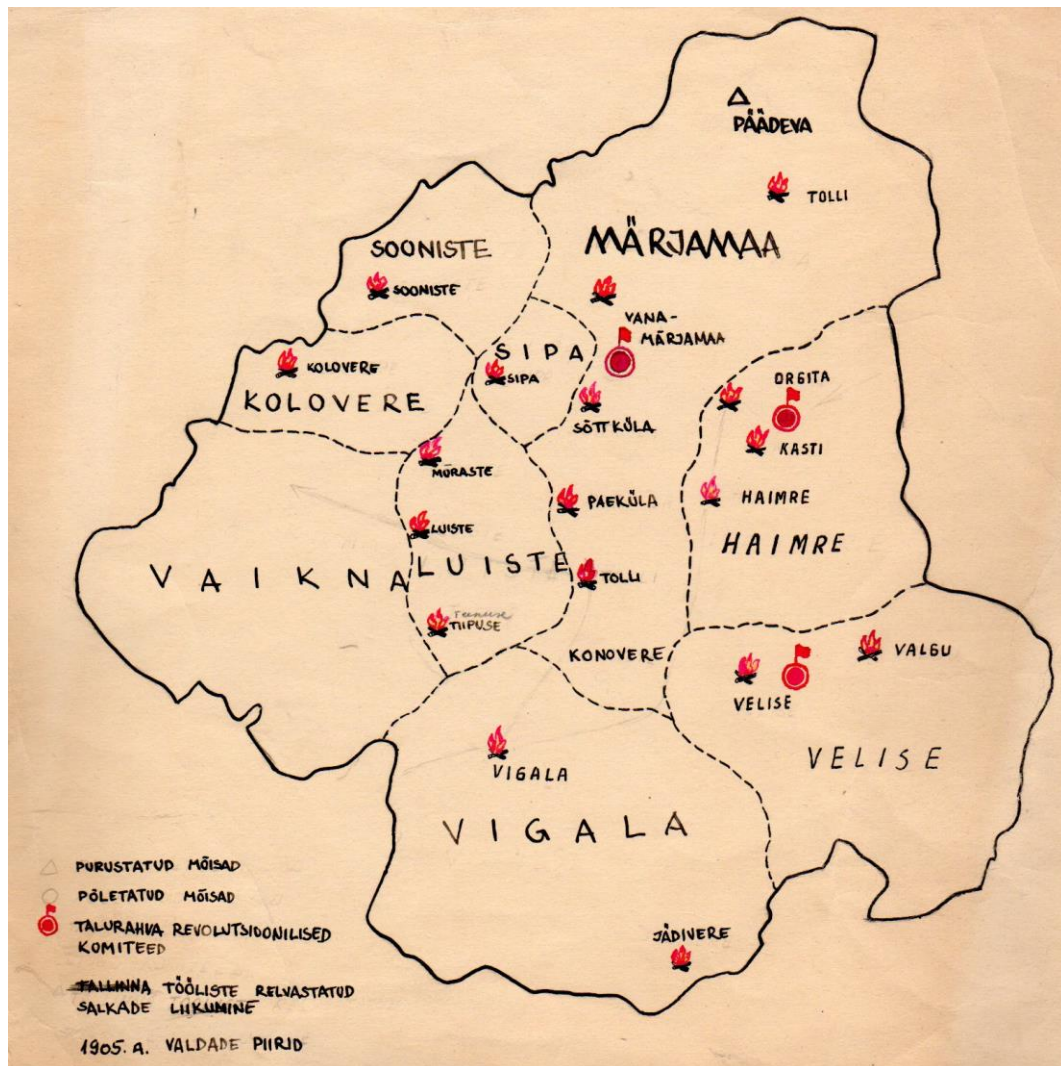
Märjamaa rahvamaja kinosaalis kodulookonverents

Juhatab Aet Reinhold

- 11.00-11.10 Konverentsi avamine.
11.10-11.50 Mari-Leen Tammela, ajaloodoktorant: „**1905. aasta peegeldused Aleksander Looringu ringkirja-kampaania materjalides**“
11.50-12.20 Tõnu Mesila, koduloolane: „**Pildikesi 20. saj. alguse Märjamaalt ja ümbruskonnast**“
12.20-12.50 Kohvipaus ja seljasirutus
12.50-13.45 Jaak Valge, ajaloodoktor: „**Eesti demokraatia: kas ajalugu kordub?**“
13.45-14.25 Hanno Schotter, 20. Augusti Klubi liige: „**Mis juhtus Toompeal?**“
14.25-14.40 Tänusõnad ja konverentsi lõpetamine

Märjamaa rahvamajas fuajees kodulooliste-ajalooliste trükiste müük.

Märjamaa raamatukogu muuseumitoas näitus
„110 aastat pöördelistest sündmustest“.

1905. aasta revolutsiooni üks silmatorkavamaid jooni ja eripärasid Balti kubermangudes oli moodsal ajal ennenägematu ulatusega mõisahoone põletamise, lõhkumise ja rüüstamise laine, millega lätlased ja eestlased said kuulsaks nii kogu impeeriumis (Tsaari-Venemaa) kui ka välismaal. Kindralkuberneri andmetel said kahju Harjumaal 141-st mõisast 81 (57,4%), Läänemaal 125-st 23 (18,4%), Pärnumaal 66-st 13 (19,7%) ja Järvamaal 93-st 8 (8,6%). Suuremate registreeritud kahjudega kihelkonnad olid Kose (509 tuh rbl), Rapla (368 tuh rbl), Märdjamaa (365 tuh rbl), Jüri (286 tuh rbl), Kullamaa (269 tuh rbl), Hageri (227 tuh rbl) ja Vigala (218 tuh rbl). Kõige suuremaid kahjusid kandsid mõisatest Ravila (224 600.-), Vigala (120 tuh rbl), Valtu (104 tuh rbl), Järvakandi (104 tuh rbl) ja Koluvere (101 tuh rbl).

Eestimaa Rüütelkonna andmetel põletati, purustati ja rüüstati kubermangus 26.-28. oktoobril ja 12.-19. detsembril 1905 kokku 113 mõisat, viinapoodi ja 1 postkontor, sh Ruila ja Haiba mõisat mõlemal korral. Põletati 52 härrastemaja ja 8 piiritusvabrikut. Kihelkondadest said kannatada enam Hageri (18-st mõisast põletati-purustati 14), Harju-Jaani (12-st 8), Kose (19-st 12), Rapla (18-st 10), Juuru (13-st 11), Türi (13-st 10), Märdjamaa (16-st 10) ja Vigala (6-st 4), kusjuures Märdjamaa ja Vigala olukorra tegi hullemaks see, et kõik need mõisad põletati.

Varasemad kodulookonverentsid :

- 1999 - II Märjamaa päevade (13.-15.mai) konverents
„Rahvaluulukoguja Emilie Poom“
- 2000 - Velisel „95 aastat 1905. aasta sündmustest Harju- ja
Läänemaal“
- 2004 - Rapla maakonna konverents „Kuuda seminar 150“
(gümnaasiumis)
- 2005 - Velisel „Velise Wabariik 100“
- 2006 - I „Märjamaa raudtee 1931-1968“ (pastoraadis)
- 2006 - II „Kuuda leprosoorium 110“ (pastoraadis)
- 2007 - III „Märjamaa valla kirjanduselu“ (pastoraadis)
- 2008 - IV „95 aastat Märjamaa tuletõrjet“ (pastoraadis)
- 2009 - V „Märjamaa kihelkond“ (pastoraadis)
- 2010 - VI „Ettevõtlik Märjamaa“ (rahvamajas)
- 2011 - VII „Aastapäevi Märjamaa piirkonna ajaloo“ (rahvamajas)
- 2012 - VIII „Kohalik omavalitsus ja Märjamaa“ (rahvamajas)
- 2013 - IX „Teedevõrk ja post läbi aja“ (rahvamajas)
- 2014 - X „Maa-arhitektuurist“ (rahvamajas)
- 2015 - XI „Kohalik Kaitseliit“ (rahvamajas)

